UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Rev: Et Eximii Patris P. Francisci Aloysii Kamperger E Societate Jesu Ss: Theologiæ Doctoris ejusdémque olim in Carolo-Ferdinandæa Universitate Pragensi Professoris Publici & Ordinarij Dein ...

Kamperger, Franz Alois

Eystadii, 1705

Articulus IV. An Angeli possint movere corpora localiter, vel alterare, vel substandtialiter transformare?

urn:nbn:de:hbz:466:1-84291

Visual Library

post instans in tempore nostro, quod est continuum, quia est numerus motûs cælestis continui Conc: in tempore angelico, quod potest esse non continuum, quia est numerus motûs & operationum angelicarum; quæ possunt esse non continuæ, sed discretæ, Neg: & *Neg: Conseq: Ad Confir: Maj:* R. admissis reliquis, *Dist: Subsumpt:* de ratione motûs est successio terminorum antiqui & novi, Conc: desitionis termini antiqui, & inceptionis novi, Neg: Ut enim fit motus, necessariò debet priùs Angelus esse v. g. in loco A, posteriùs in loco B, non est tamen opus, ut priùs perdat locum *A*, & posteriùs acquirat locum B, sed utrumque fieri potest eodem instanti, unum per primum non esse, alterum per primum sui esse. Unde fateor, ad motum essentialiter requiri plura instantia, cùm requirantur duo termini oppositi, quos idem instans complecti non potest, nego tamen motum intrinsecè fieri in utroque, cùm unum sit instans quietis, quod non potest intrinsecè constituere, vel mensurare motum. Fit igitur motus in instanti unico intrinsecè, alterum verò instans tanquam aliquid extrinsecum, essentialiter tamen requisitum, connotatur. Quamvis responderi adhuc possit. 2. De ratione motûs est successio, vel naturæ, seu rationis, vel durationis, Conc: semper durationis, Neg. Ad motus enim simultaneos, in quibus totus terminus acquiritur simul (qualis est motus localis Angeli) sufficit, ut priùs quasi naturâ sit res in fieri, posteriùs in facto esse, ut tradidit D. Thom. Quodlib: 11. a. 3. o. *Ad* 2. R. argumentum esse pro nobis: si enim de ratione motûs est, ut se aliter habeat res, quàm priùs, ergo motus Angeli localis habetur totus in instanti, quo locum novum acquirit: quia in illo solo verum est, quòd se Angelus aliter habeat, quàm priùs, in instanti verò præcedenti, cùm in illo sit ultimum esse quietis, verum est dicere, quòd se Angelus adhuc habeat, sicut priùs, non verò aliter, quàm priùs. *In forma neg: Minor:* Ratio patet ex jam dictis. *Ad* 3. R. *neg: Maj:* universaliter prolatam: nam licèt hoc verum sit in motibus instantaneis materialibus, non tamen in spiritualibus, qualis est motus Angeli. Disparitas est: Quia ante motus instantaneos materiales, debet vel præcedere dispositio successiva passi, ut fit in generatione substantiali, ubi primò per motum continuum & successivum alterationis disponitur materia ad recipiendam formam substantialem, vel certè debet priùs successivè agens approximari passo, ut fit in illuminatione Horizontis, ubi priùs debet Sol per motum localem successivum & continuum pervenire ad certum punctum, quàm illuminet; atque ita non mirum est, hos motos instantaneos esse terminos motuum successivorũ: at verò ante motũ localem, quo Angelus acquirit simul totum locum, non prærequiritur ulla dispositio in Angelo, vel loco, neque successiva appropinquatio ad locum & transitus per medium, ideóque ejusmodi motus potest esse instantaneus, quin sit terminus motûs successivi. Imò addo ex hoc ipso argumento sumi fundamentum pro nobis: nam, si DEUS simul & instantaneè disponeret materiam pro forma substantiali (quod modó fit successivè per alterationem) nihilominus sequeretur motus instantaneus generationis, ergo, cùm Angelus nullis egeat dispositionibus ad motum localem simultaneum, aut, si quibus eget, jam eas habeat omnes simul in instanti præcedenti, quo est in loco antiquo, poterit sequenti instanti moveri localiter instantaneè. *Ad* 4. R. *Neg: Minor:* Eodem enim instanti potest dari primum esse novi, & primum non esse antiqui loci, adeóque & desertio & acquisitio. *Ad* 5. R. sicut ad principale argumentum. In omni motu datur prius & posterius terminorum, Conc: prius & posterius motûs, id est, acquisitionis, & desitionis, Neg: *Vel:* In omni motu datur prius & posterius, vel durationis, vel naturæ, seu rationis, Conc: semper durationis, Neg: *Ad* 6. R. Augustinum tantùm velle, etiam creaturam spiritualem subjectam esse aliquomodo tempori, quia est subjecta mutabilitati & successioni operationum, saltem instantanearum, quarum numerus facit tempus discretum. D. Thomas non aliud docet, quàm, quòd ad motum proprie dictum essentialiter requirantur duo instantia, unum quietis, quo mobile quiescit in termino antiquo; alterum, quo acquirit novum; cùm acquisitio novi, & quies, seu permanentia in antiquo in eodem instanti componi non possint, quod est verissimum; non vult autem S. Doctor, quod in utroque horum instantium sit intrinsecè & formaliter motus, cùm unum illorum sit instans quietis; sed in uno est motus, alterum connotatur à motu.

Artic. IV. *An Angeli possint movere localiter, vel alterare, vel substantialiter transformare corpora?*

R. *Esp. posse moveri localiter, non verò transformare, vel alterare, per se, & immediatè. Probatur* I. *pars*, de motu locali 1. ex Script: quæ docet Angelos quandoque assumere corpora, & cum eis moveri, vel transferre rem unam corpoream ab uno loco ad alium, ut patet ex Genes: 18. & 19. Tob. 5. & sequentibus. Daniel: 14. Luc. 1. Nec dici potest, hæc contigisse virtute supernaturali & divinâ, cùm non soli An-

geli boni, sed etiam dæmones hæc faciant, ut patet ex Matth: 4. ubi diabolus dicitur assumpsisse Christum, & portâsse super pinnaculum templi, & montem excelsum; & Luc: 8. ubi dæmones in porcos ingressi, eos in stagnum præcipitârunt. 2. *A*uthoritate PP. nominatim Augustini 3. de Trinitate c. 8. ubi ait, dæmones colligere semina naturalia, & per illa certos effectus producere; hoc autem sine motu locali fieri non potest, ergo. 3. Unanimi consensu Philosophorum, motum cælorum intelligentijs, seu Angelis attribuentium. 4. Rationibus Quæst: 1. art: 2. allatis, quibus eundem cælorum motum produci ab *A*ngelis probavimus. 5. Quia ad unitatem & connexionem partium Universi videtur pertinere, ut, sicut corpus inferius & superius contingunt se secundùm suos fines, seu superficies, sic natura superior & inferior contingant se secundùm fines (ut ita dicam) suarum perfectionum, & consequenter operationum: hinc illud: *supremum infimi, est infimum supremi*; atqui suprema & perfectissima operatio naturæ inferioris seu corporeæ est motus localis, quia hic minimùm transmutat mobile: generatio enim destruit substantiam rei, alteratio verò ex suo genere disponit ad illius destructionem, quorum neutrum per se facit motus localis; ergo natura superior, seu angelica, contingit inferiorem, seu corpoream, in hac operatione, seu in motu locali. 6. (& est explicatio præcedentis probationis) Quod in corporibus est quantitas molis, hoc in naturis est quantitas perfectionis, ad quam consequitur operatio, atqui corpora ad invicem sic ordinantur in Universo, ut superficies suprema corporis inferioris contingat infimam superioris, ut videre est in corporibus elementaribus & cælestibus, ergo etiam naturæ inter se sic ordinantur, ut perfectio (& consequenter operatio) suprema naturæ inferioris contingat infimam naturæ superioris: atqui perfectio & operatio suprema naturæ inferioris, seu corporeæ est virtus locomotiva, & motus localis, ut dictũ est (unde etiam convenit corporibus tam corruptibilib°, quàm incorruptibilb° & quò corpora sunt perfectiora, hoc perfectiore pollent motu locali, ut patet in corporibus cælestib°) ergo natura inferior, seu corporea, & superior, seu angelica, contingũt se in virtute locomotiva, & motu locali corporum, adeóque Angelis competit virtus locomotiva corporum. 7. Quia virtus locomotiva corporum, neque est perfectio, excedens naturam angelicam, cùm etiam conveniat rebus corporeis, neque est imperfectio Angelum dedecens, cùm etiam conveniat Deo, neq; est aliunde Angelis repugnans, cur enim? & quo ex capite? ergo 8. Quia, cùm Angelus sit pars Universi, debet connecti cum cæteris omnibus partibus Universi, è quarum numero etiam sunt res corporeæ, atqui neq; connectitur cùm corporibus, patiendo ab illis, ut constat, neque agendo in illa actione alterativâ, vel generativâ, ut paulò post dicetur, neq; per continentiam passivam, & circumscriptionem sui localem, cùm non sit quantus & corporeus; aliud verò non restat, nisi motus localis, ergo connecti debet cum corporibus per virtutem locomotivam, & motum localem illorum. 9. (& est confirmatio præcedentis) *A*ngeli, vel debent continere corpora agendo in illa, vel contineri ab illis, sive localiter, sive patiendo ab illis, nam aliàs non haberent ullum ordinem ad corpora, & connexionem cum ipsis, atqui non possunt contineri ullo modo à corporibus, ergo debent illa continere; non possunt autem illa continere agendo in ipsa per actionem alterativam, vel substantialiter transformativam, ut dicetur, ergo actione locomotivâ, nam alia non restat. 10. Quia Angeli specialiter ordinantur ad commercium cum hominibus, illos custodiendo, alloquendo, ad bonum excitando &c. hæc autem præstare non possunt absque motu locali corporum: cùm enim non possint immediatè per se imprimere formas, vel qualitates corporibus, multò minùs poterunt immediatè imprimere phanthasmata, vel actus intellectûs, aut voluntatis, ergo solùm possunt loqui cum hominibus mediante motu locali, proponendo objecta sensibilia sensibus externis, vel per commotionem humorum, & spirituum vitalium excitando phantasmata &c. ergo. 11. *A*ngeli possunt movere seipsos, & alios Angelos, ut dictum est art: 2. cur non etiam corpora? Quòd enim immateriales sint, non obstat, nam & DEUS est immaterialis, qui nihilominus localiter potest movere corpora. 12. *A*nima hominis potest movere corpus, quod informat, ergo & Angelus corpus, cui assistit, cùm ad motum de cætero sufficiat assistentia moventis, ut appareat in corpore movente aliud corpus.

Quod si quæras: Quomodo Angelus possit movere corpora? an per solam suam voluntatem, vel intellectum? an per potentiam specialem, & distinctam locomotivam? R. quòd per distinctam. Ratio est 1. à pari, & ad hominem: Quia Angelus non intelligit per voluntatem, neque vult per intellectum, ut Quæst 7. art: 1. probatum est, & concedunt *A*dversarij, ergo neque movet localiter corpora per voluntatem vel intellectum: eædem enim rationes sunt pro utroque. 2. *A*nima conjuncta corpori non movet corpus per appetitum, sed per potentiam specialem motivam, ergo neque Angelus assistens per voluntatem. 3. DEUS non operatur ad extra per voluntatem, vel intellectum, qûà talem, sed per omnipoten-

tiam

tiam, ratione ab utroque distinctam, ergo etiam *A*ngelus per potentiam realiter distinctam: sicut, quia DEUS non intelligit per voluntatem quà talem, sed per intellectum, ratione à voluntate distinctum, rectè infertur, Angelum non intelligere per voluntatem, sed per intellectum à voluntate realiter distinctum. 4. Motus corporum productus ab Angelo est operatio transiens, operationes autem intellectûs & voluntatis sunt per se immanentes. 5. Quia voluntas Angeli non efficit motum, cæli v. g. per suum velle, tanquam per actionem, quia velle, seu actio volendi, cùm sit vitalis, recipitur in Angelo, movere autem, seu actio movendi est transiens, & recipitur in corpore moto; nec tanquam per principium & virtutem movendi, quia, ut docet Philosophus 9. Metaphysic: actus immanens non est operativus ad extrà per se, & immediatè, per modum potentiæ & virtutis, neque est ratio aliter discurrendi quoad hoc, de volitione *A*ngeli, quàm de alijs, præsertim, cùm multò faciliùs intelligatur, *A*ngelum habere specialem innatam sibi potentiam locomotivum, quàm, si hæc vis attribuatur voluntati. 6. Quia vel Angelus movet corpora per solam voluntatem, per solum intellectum, vel per utrumque. Non primum & secundum: quia non est ratio potior pro una ex his potentijs, quàm pro altera. Non etiam tertium; quia superfluum & arbitrarium est pro uno illo effectu motûs duas requirere potentias. 7. Quia Angelus non movetur localiter immediatè à sua voluntate, quia potest unus Angelus invitus, & contra suam voluntatem moveri, vel à DEO, ut patet per se, vel ab altero *A*ngelo, ut constat ex quarta & quinta probatione tertiæ partis in artic: 2. allata, ergo neque movet alia immediatè per suam voluntatem. 8. denique: Quia potentiæ secundùm adversarios diversificantur per actus, atqui motus localis est genere diversus à volitione & intellectione, ergo potentiæ volendi intelligendi movendi, sunt diversæ.

Probatur jam 2. pars. de transformatione substantiali, 1. authoritate Leonis P. ep. 93. ubi damnat Priscillianistas asserentes, corpora humana in uteris matrum à Dæmonibus effici. item Concil: Ancyran: Tom. 1. Concil. ubi definitur, nullam creaturam, *posse fieri, aut in melius, aut in deterius immutari, aut transformari in aliam speciem, vel similitudinem, nisi ab ipso Creatore.* Quæ verba, cùm intelligi non possint, in sensu exclusivo omnium causarum naturalium (has enim dari constat ex ijsdem Concilijs, PP. Scriptura, ratione) intelligi debent de Dæmonibus, de quibus ibidē sermo erat, & à paritate rationis, de Angelis quibuscunque. Denique authoritate *A*ugust; 3. de Trinit; c. 7. & 8. ubi negat materiam visibilium harum rerum obedire Angelis ad nutum; quia scilicet non possunt ex ea facere, quodcunq; volunt, aut possunt velle, sed tantùm, quæ in virtute agentium naturalium continentur, applicando activa passivis. Et l. 18. de Civit. c. 18. idem ait, Dæmones corpora humana nullâ arte, vel potestate, in bestialia lineamenta posse convertere. 2. Quia nec ex Script: & revelatione, neque ex aliquo effectu vel signo, neque ex ullo principio naturali, colligi potest, talem virtutem inesse *A*ngelis, cùm omnia, quæ ab ijs circa transmutationes substantiales rerum aguntur, attribui possint applicationi activorum ad passiva. 3. Quia aliàs Angelus posset producere quamcunq; formam possibilem materialem, cùm omnibus illis sit in natura superior. Sequela autem est per se incredibilis, & à nemine, quòd sciam, admissa, præsertim, cùm Apostolus Hebr. 2. neget, *Angelis DEUM orbem subjecisse*; subjecisset autem, si potentiam ejusmodi dedisset, cùm sufficiens dominij titulus in orbē corporeum sit effectio omnium rerum corporearum. 4. Quia aliàs supervacaneum fuisset, *A*ngelos, ad efficiendas rerum generationes, corporibus cœlestibus movendis præficere, si eas immediatè, & per se possunt efficere. 5. Quia una substantia non potest producere aliam, nisi vel ipsam contineat eminenter, sicut continet DEUS, vel certè formaliter habendo similem modum existendi, & compositionis substantialis, ex materia & forma, ut patet, tum ab inductione, tum à priori, quia nemo dat, quod nullo modo habet, & continet; continere autem non potest, nisi formaliter vel eminenter; atqui Angeli non continent substantias corporeas formaliter, quia nec genere, nec specie habent modum existendi & compositionem substantialem eandem: neque etiam eminenter, quia nec eminenter continent materiam (hæc enim creatur, quod non potest *A*ngelus) nec etiam formam, quia licèt Angelus sit perfectior formâ materiali, non tamen ideò illam eminenter continet, quia etiam plantæ sunt perfectiores lapidibus & metallis, animalia plantis, &c. & tamen ista non continentur eminenter in illis, alia verò ratio nulla est, cur sic *A*ngeli dicantur formas materiales continere, ergo. Adde, quòd in transformatione substantiali non fiat forma secundùm se, sed totum compositum; cùm ergo Angelus non contineat totum compositum (non enim continet materiam, cùm non possit creare) adhuc non poterit substantialiter transformare corpora. 6. éstque confirmatio præcedentis: licèt homo possit movere immediatè, & per se corpora, non potest tamen illa per se transformare producendo brutum, sicut possunt bruta animalia, idque non ob aliam

causam, quàm, quia homo non habet eundem essendi modum, sive eandem substantialem compositionem, ex materia & forma materiali, quam habent bruta, & quia non continet aliunde formam brutalem eminenter, per virtutem infinitam, sicut DEUS, ergo idem est de Angelis. 7. Quæ à DEO sunt, ordinata sunt Roman. 13. omnes autem creaturæ sunt à DEO, ergo omnes sunt ordinatæ. Ordo autem per se in rebus creatis consistit in inæquali perfectione formarum, & consequenter operationum, ità, ut cujus forma est perfectior, illius operatio sit altior & universalior; illa verò operatio dicitur altior & universalior, quæ per causas medias descendit ad infima. Cujus ratio est: Quia passa infima propter suam imperfectionem & limitationem, non sunt proportionata, ad recipiendos effectus universales, immediatè, sed mediantibus causis particularibus, & contractis, ut apparet in generatione hominum, & perfectorum animalium, cujus principia sunt causæ universales, nimirum corpora cœlestia, non tamè immediatè, sed mediante causâ particulari, quæ est in semine. *Subsumo:* Atqui Angeli sunt valde perfecti, ergo habent operationes similiter valde altas & universales, id est tales, quæ non agunt in infima seu corpora immediatè, sed mediantibus causis particularibus naturalibus. Aliud est de DEO, qui, quia non subijcitur ordini naturæ, & rerum creatarum, non obstante infinitâ perfectione, & summâ universalitate suâ, potest, sive mediatè, sive immediatè, agere in hæc infima.

Probatur 3. pars: de alteratione corporum. 1. eâdem authoritate Concilij Ancyrani, & Augustini. 2. Rationibus num: 2. 5. 6. 7. pro præcedente Concluſ: factis: hæ enim, non de transmutatione solùm substantiali, sed etiam de accidentali alterativa, procedunt, ut consideranti patebit. 3. Quia virtus alterativa, & productiva qualitatum, est data agentibus naturalibus, ut per eas, tanquam per instrumentum, producant formam substantialem, ad quam qualitates illæ disponunt, ergo, cùm Angelus non habeat virtutem principalem producendi formas substantiales, neque habebit virtutem instrumentalem, id est, virtutem alterativam. 4. Quia, admisso semel, quòd Angelus quispiam possit alterare immediatè, & per se corpora, pari jure admitti poterit, quod alius aliquis notabiliter perfectior poterit transformare corpora substantialiter, producendo aliquod compositum materiale imperfectum, & alius adhuc perfectior, compositum perfectius, & ita deinceps usque ad hominem, exclusivè. Imò & hunc poterit aliquomodo producere, organisando illius corpus intra uterum maternum, vel illum mortuum resuscitare, introducendo sufficientes dispositiones, quæ omnia sunt inconvenientia.

Dixi, in conclusione: *immediatè & per se*: per accidens enim, & mediatè, applicando activa passivis, v.g. ignem stuppæ, fateor, Angelos posse corpora, & alterare, & substantialiter transmutare, quia ad hoc nihil requiritur, nisi motus localis, & approximatio agentis ad passum, qui, ut dixi in prima parte Concluſ: utiq; concedi debet Angelis.

Sed contrà I. Si Angelus potest movere corpora localiter, ergo etiam alterare & transformare, quia etiam motus localis educitur de potentia materiæ, sed hoc non, ergo neque illud. *Conſ:* Quia Angelus non potest imprimere impulsum corporibus, quia impulsus non est minùs qualitas materialis, quàm calor, vel frigus, ergo nec potest illa localiter movere. 2. Quia sequitur, Angelos posse invertere totum Universum, movendo, v.g. terram è suo loco, cœlos velociùs, vel tardiùs versando, &c. 3. Quia motus localis est perfectior, quàm alterationis, vel generationis, ergo si hos non potest efficere, nec illum poterit. 4. Quia inter movens & motum requiritur aliquis contactus, sed non apparet, quem contactum Angeli habeant ad corpora, ergo. R. *ad argument. Neg: Sequelam:* Disparitas est 1. Quia, qui potest imperfectius, non hoc ipso potest perfectius, ubicatio autem, quæ producitur per motum localem, est multò imperfectior, quàm qualitas & forma substantialis, quæ producuntur per alterationem & generationem, licèt ex alia parte motus localis sit perfectior, eò, quòd omnium minimè transformet mobile. 2. Angelus, cùm sit causa valde universalis, servat modum agentium universalium: hæc autè, licèt possint immediatè, & per se producere effectum aliquem imperfectum in passis infimis, non tamen perfectum, ut patet in corporibus cœlestibus, quæ, licèt possint immediatè, & sinè semine, producere animalia imperfecta ex putri, non possunt tamen sic producere animalia perfecta. Ita, licèt Angelus possit producere ubicationè in corporibus per motum localem, qui est effectus valde imperfectus, non tamen qualitates alias, vel formam substantialem. 3. Quia, cùm Angelus ipse sit capax motûs localis, distantiæ & indistantiæ, non verò alterationis & transmutationis substantialis, majorem etiam habet proportionem ad movendum corpora motu locali, quàm alterativo, vel generativo. 4. denique, quia motum localem corporum continet Angelus, propter rationes 1. partis Concluſ: qualitates verò alterativas, vel formas substantiales, nec formaliter, nec eminenter, propter rationes contrarias, factas pro 2. & 3. parte Concluſ: *Ad 1. Conſ: R. 1. Neg: Ant: & paritatem.* Disparitas est 1. Quia, sicut agentia corporea, quæ habent virtutem generandi formas substantiales, etiam habent vir-

virtutem producendi qualitates alterativas, quia hæ sunt instrumentum ad illas, ita, cùm Angelus habeat virtutem producendi motum corporum, non verò formas substantiales, ut probatum est, habet etiam virtutem producendi impulsum, qui est instrumentum ad producendum motum localem, non autem virtutem producendi qualitates alterativas, quæ sunt instrumentum ad producendas formas substantiales. 2. Quia impulsus est effectus imperfectus, sicut ipsum ubi, quod per impulsum producitur, éstque participatio quædam ipsius motûs localis, continetúrque eminenter ab Angelo, sicut ipse motus. Aliter se res habet circa qualitates cæteras, ut constat ex paulò antè dictis. ℟. 2. *Admisso Antec: Neg: Conseq:* ad motum enim localem efficiendum non requiritur de necessitate impulsus, ut patet in Angelo movente seipsum, sed sufficit, quòd movens producat immediatè ipsum ubi in mobili; atque ita Angelus poterit movere corpora, licèt illa non impellat, producendo in illis immediatè ubicationem, aut certè producendo ubicationem in corpore sibi vicino, & illo mediante impellendo corpora cætera. *Ad 2. ℟. Neg: seq. vel:* Major enim vis motiva requiritur, ad movendam v.g. & invertendam terram, quàm ad motum quemcunque localem efficiendum; unde non sequitur, Angelos hoc posse, quia non est proportionatum naturæ ipsorum, ut mutent ordinem elementorum. Et licèt etiam hoc, spectatâ præcisè naturâ suâ, efficere possent, non congruit tamen Divinæ sapientiæ & ordinationi, ut id fieri permittat. *Ad 3. patet ex dictis:* Motus localis est perfectior cæteris, respectu mobilis. con. respectu terminorum Neg: Terminus enim, qui producitur per motum alterationis & generationis, est multò nobilior, quàm ubi, quod est terminus motûs localis: nam ubi conjungit tantùm rem cum aliquo extrinseco, puta cum loco; qualitas autem & forma substantialis est complementum rei absolutum, & merè intrinsecum. *Ad 4. ℟. Neg: Min:* Quamvis enim Angeli non habeant contactum corporalem quantitatis, respectu corporum, habent tamen contactum spiritualem propinquitatis & indistantiæ, vel intimæ præsentialitatis. 2. Licèt non habeant contactum formalem, habent tamen virtualem, in quantum habent virtutem motivam movendis corporibus proportionatam, ut probatum est.

II. Si Angeli possunt movere corpora, ergo etiam possunt ea assumere; sequela autem videtur falsa, cùm non appareat, quomodo illis substantiæ completæ, quales sunt Angeli, uniri possint; cùm non sufficiat ad hoc motus localis corporum; quia aliàs Angeli dici deberent assumere omnia corpora, quæcunque movent, ut cœlos, corpora obsessorum &c. quod est falsum; aliud verò non videtur suppetere, per quod explicetur illa unio, quid enim est illud? ℟. quidquid sit de formali consequentia, *Concedendo Consequens.* Patet, tum ex Script: plurimis locis, ut Genes: 3. ubi dæmon sub specie serpentis apparuit Evæ. Genes: 18. 19. 32. aliisque. Tum ex PP: nominatim August: l. 15. de Civit: c. 23. & l. 2. de Trinit: Damasc: l. 2. c. 3. & 4. Bernard: Serm: 5. in Cant: Isidor: l. 5. Sentent: c. 10. &c. Tum authoritate communi Theologorum, & experientijs multorum hominum, præcipuè Sanctorum. Nec dici potest omnes hujusmodi Angelorum vel Dæmonum apparitiones esse: purè imaginarias & phantasticas: contra enim est authoritas August: l. 15. de Civit: c. 23. ubi ait, ex Scriptura certum esse, *apparuisse hominibus Angelos in talibus corporibus, ut non solùm videri, verùm etiam tangi possent.* Quod idem docet Athanas: Serm: 4. contra Arianos, Cyprian: præfat. ad lib: de Cardin: Christi operib: alíque. Et patet in apparatione dæmonis facta Evæ Genes: 3. & Christo Matth: 4. quæ dici non possunt contigisse per illusionem sensuum, & immutationem phanthasiæ: hoc enim esset valde dedecens respectu Christi & statûs innocentiæ. Non possunt tamen Angeli in corporibus assumptis exercere operationes intrinsecè, & per se vitales, ut sunt visio, auditio, comestio, in ordine ad nutritionem &c. nisi apparenter, juxta illud Raphaëlis Tob: 12. Videbar vobis comedere &c. Ratio est: quia tales operationes petunt naturaliter procedere à potentijs vitalibus, putà: potentia visiva, auditiva &c. quas non habent Angeli, etiam in corporibus assumptis. Dixi: *intrinsecè, & per se vitales*; de alijs enim, quæ per accidens sunt vitales, (tunc videlicet, quando exercentur à principijs viventibus) fateor etiam posse præstari ab Angelis, ut est motus progressivus, vocis formatio, scriptio &c. quia similes actiones sunt in substantia transeuntes, & fiunt per solum motum localem corporum. *Ad rationem oppositam ℟.* Angelos uniri corporibus assumptis per hoc, quòd sint intimè præsentes ipsis, in ordine ad se repræsentandum, vel in illis operandum, eo modo, ut cum illis unum supposítum esse videantur; quod reipsâ nihil addit super præsentiam Angeli, nisi actum Angeli internum, ad hujusmodi finem, præsentiam suam, quam ad corpus habent, ordinantem. Ratio est: quia ex una parte alius unionis modus non est assignabilis, cùm neque uniri possint per modũ formæ informantis, cùm sint substantiæ completæ, neque etiam hypostaticè, cùm hic modus respectu personæ creatæ proba-

bilius implicet; ex altera verò parte, modus, quem diximus, sufficit, ergo.

III. Si Angelus posset movere corpora, non aliter posset movere, quàm intellectu vel voluntate, si autem movere non potest, ut supra diximus, ergo nullo modo. *Probat: Major.* 1. Quia Angelus est purè intellectualis, ergo non habet alias potentias, nisi intellectuales, intellectum videlicet, & voluntatem. 2. Quia anima humana movet corpus, sibi unitum, solo intellectu & voluntate, vel si movet per potentiâ distinctam, hoc oritur ex ejus specifica imperfectione, cur ergo non Angelus, substantia intellectualis altior, corpus sibi non unitum? 3. Quia aliàs etiam in anima separate esset potentia locomotiva distincta ab intellectu & voluntate. 4. Quia, quæ in inferioribus sunt divisa, sunt in superioribus unita, ergo Angelus per eandem potentiâ intellectûs vel voluntatis hoc poterit, quod natura corporea per distinctam potentiam locomotivam. Denique ita docet D. Thomas Quodlib: 6. art: 2. & alibi. R. *Neg: sequel. Ad 1. probat:* R. 1. *dist: antec:* Angelus est purè intellectualis, in quantum est in gradu cognoscitivo, Conc: per hoc enim Angelus distinguitur ab anima rationali, quòd hæc, in quantũ est in gradu cognoscitivo, est insuper sensitiva, quod non habet Angelus. Est purè intellectualis absolutè & simpliciter, ita ut nullam habeat potentiâ, nisi intelligendi, & quæ ab illa per se emanat, Nego. Ratió patet ex probationibus Conclus: R. 2. *Neg: Conseq:* Quia, ut Angelus dicatur purè intellectualis, sufficit, quòd nihil operetur, nisi vel immediatè per intellectum & voluntatem, intelligendo & volendo, vel mediatè, dirigente intellectu, & imperante voluntate; quod etiam contingit, dum Angelus movet corpora localiter. *Ad 2. Neg: antec:* Rationes sunt eædem, & quidem à fortiori, quas pro Angelo supra in probatione Conclus: attulimus. *Ad 3. Conceditur*, animam separatam, supposito, quòd corpora movere possit, facere hoc per potentiam locomotivam distinctam. An autem hujusmodi virtus aliunde illi concedenda sit? non est hujus loci. *Ad 4.* R. *Neg: universaliter antec:* aliàs sequeretur, nèquidem intellectum & voluntatem in Angelo esse distinctas potentias. Tunc ergo solùm illud principium valet, quando distinctio perfectionum, quæ reperitur in natura inferiori, oritur ex specifica imperfectione illius, vel quando in natura superiori invenitur aliqua ratio formalis, in qua illæ perfectiones vel potentiæ, quæ in natura inferiori distinguuntur, possunt uniri. Distinctio autem voluntatis & potentiæ locomotivæ, quæ invenitur, v. g. in homine, non provenit primò & per se ex imperfectione speciali hominis, sed ex actibus, & diversis rationibus formalibus ultimatis, per quas potentias distingui, & specificari in creatis, diximus Q. 7. art: 1. Ratio enim formalis ultimata voluntatis est bonum, quà tale, potentiæ verò locomotivæ mobile, quà tale. Cùm ergo etiam eadem distinctionis ratio subsistat in Angelo, sitque is aliunde naturæ finitæ, & ex essentia ac potentijs compositæ, ut Q. 3. art: 1. probatum est, non minùs in Angelo, quàm in homine, dictæ potentiæ erunt diversæ. D. Thomas dicto Quodlibet: non aliud vult, nec probat, quàm, quòd omnis Angeli operatio sit vel intellectûs, vel voluntatis, vel procedat ex directione intellectûs, & imperio voluntatis, secùs quàm in homine, cujus quędam potentiæ non pendent ab intellectu & voluntate per se, ut nutritiva, augmentativa &c.

IV. Non repugnat substantia spiritualis creata, potens naturaliter per se, & immediatè producere formas substantiales ex materia, cùm ad hoc non requiratur virtus infinita, ergo tales sunt Angeli; quia, licèt DEUS non produxerit omnes species rerum possibiles; est tamen probabile præcipuas operationes & potentias, quæ intra gradum aliquem sunt possibiles; gradui existenti defacto collatas esse. *Conf:* Corpora cœlestia possunt per se producere aliquas substantias corporeas, ergo & Angeli. 2. Angeli seu Intelligentiæ, mediante cœlo, ut instrumento, producunt aliquas formas viventium, ergo etiam immediatè poterunt. R. *Neg: Ant:* eædem enim rationes, quæ probant hanc potestatem non competere defacto Angelis, probant, non competere cuicunque substantiæ spirituali, non ex defectu virtutis infinitæ, sed ex alijs capitibus, quæ pro Conclus: adducta sunt. *Ad 1. Confirm: Neg: Conseq:* Cœli enim, cùm sint materiales, & eundem habeant modum essendi, & compositionem ex materia & forma, habent proportionem cum formis materialibus, eàsque continent, quod non habent Angeli. *Ad 2.* R. 1. *Neg: Ant:* Certius enim est, hujusmodi viventium principalem causam, non esse Angelos, sed DEUM, ad exigentiam materiæ dispositæ, propter rationes pro Conclus: indicatas. R. 2. *Neg: Conseq:* Multa enim mediante certo instrumento, ut serrâ, securi, calamo, effici ab agentibus creatis possunt, quæ immediatè non possunt.

Artic. V. *An Angeli invicem loqui possint? & quomodo?*

Resp: Posse loqui, idque, producendo speciem intelligibilem actûs sui interni in intellectu alterius. Prior pars probatur 1. *ex Scriptur:* in qua sæpe invenitur locu-

tio